

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2014 M. LAPKRIČIO 26 D.
NUTARIMO NR. 1328 „DĖL VIEŠŲJŲ PASTATŲ ENERGINIO EFEKTYVUMO
DIDINIMO PROGRAMOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2026 m. Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 26 d. nutarimą Nr. 1328 „Dėl Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programos patvirtinimo“:

1.1. Pakeisti nurodytą nutarimą ir jį išdėstyti nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL VIEŠŲJŲ SUBJEKTŲ PASTATŲ ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMO
DIDINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalies 1–5 punktais ir įgyvendindama 2023 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos ([ES](#)) 2023/1791 dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas ([ES](#)) 2023/955, 6 straipsnio nuostatas, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Patvirtinti Viešųjų subjektų pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimo tvarkos aprašą (pridedama).“

1.2. Pakeisti šio nutarimo 1.1 papunktyje nauja redakcija išdėstytu nutarimu patvirtintą Viešųjų subjektų pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimo tvarkos aprašą, ir jį papildyti 19.8 papunkčiu:

„19.8. jeigu atnaujinamo pastato projekto vykdytojas yra centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas, jis vadovaudamasis Lietuvos Respublikos centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 9 punkto nuostatomis, turi gauti pritarimą dėl pastato naudojimo, nekeičiant pastato paskirties ne trumpesnę kaip 10 metų laikotarpį.“

2. Nustatyti, kad:

2.1. šio nutarimo 1.2 papunktis įsigalioja 2026 m. birželio 1 d.;

2.2. viešųjų pastatų atnaujinimo projektai, pradėti įgyvendinti iki 2025 m. spalio 1 d., užbaigiami įgyvendinti vadovaujantis ankstesnio teisinio reguliavimo nuostatomis.

Ministras Pirmininkas

Energetikos ministras

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2014 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1328
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2026 m. nutarimo Nr.
redakcija)

VIEŠŲJŲ SUBJEKTŲ PASTATŲ ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMO DIDINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Viešųjų subjektų pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato viešųjų subjektų pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimo tikslus, viešiesiems subjektams nuosavybės teise priklausančių ar viešųjų subjektų patikėjimo teise valdomų šildomų ir (arba) vėsinamų viešųjų subjektų naudojamų pastatų, kurių naudingasis plotas yra didesnis kaip 250 m² (toliau – pastatas) atnaujinimo projektų finansavimo būdus, kokia informacija turi būti nurodoma energetikos ir aplinkos ministrų tvirtinamuose pastatų sąrašuose, pastatų atnaujinimo normos nustatymo kriterijus ir reikalavimus pastatų atnaujinimo projektams.

2. Lietuvos Respublikos energetikos ministerija planuoja valstybės lygmens viešųjų subjektų pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones.

3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija planuoja savivaldybių lygmens viešųjų subjektų pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones.

4. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme, Europos Sąjungos finansinę paramą reglamentuojančiuose teisės aktuose ir Modernizavimo fondo projektų atrankos ir finansavimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 1059 „Dėl Modernizavimo fondo projektų atrankos komisijos sudarymo ir Modernizavimo fondo projektų atrankos ir finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

II SKYRIUS VIEŠŲJŲ SUBJEKTŲ PASTATŲ ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMO DIDINIMO TIKSLAI

5. Siekiant, kad kiekvienais metais būtų atnaujinama ne mažiau kaip 3 procentų viešųjų subjektų pastatų ploto ir, kad šie pastatai taptų energijos beveik nevartojančiais pastatais, iki 2030 metų nustatomi šie tikslai:

5.1. atnaujinti 939,6 tūkst. m² valstybės lygmens viešųjų subjektų pastatų ir juose 321,3 GWh sumažinti pirminės energijos suvartojimą bei 32130 tonų sumažinti į atmosferą išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (CO₂);

5.2. atnaujinti 1248,342 tūkst. m² savivaldybių lygmens viešųjų subjektų pastatų ir juose 284,2 GWh sumažinti pirminės energijos suvartojimą bei 28420 tonų sumažinti į atmosferą išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (CO₂).

III SKYRIUS PASTATŲ ATNAUJINIMO PROJEKTŲ FINANSAVIMO BŪDAI IR ŠALTINIAI

6. Pastatų atnaujinimo projektai finansuojami Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų, Europos Sąjungos arba kitos tarptautinės finansinės paramos, privačių

investuotojų ir kitų šaltinių bei priemonių, skiriamų energijos vartojimo efektyvumui didinti, lėšomis.

7. Viešųjų subjektų, kurių teisinė forma yra biudžetinės įstaigos, pastatų atnaujinimo projektai finansuojami grąžinamųjų ir (arba) negrąžinamųjų subsidijų arba dotacijų priemonėmis.

8. Kitų viešųjų subjektų, kurių teisinė forma yra viešosios įstaigos, ir centralizuotai valdomo turto valdytojo valdomų viešųjų subjektų pastatų atnaujinimo projektai, finansuojami grąžinamųjų ir (arba) negrąžinamųjų subsidijų arba dotacijų priemonėmis, jas derinant su finansinėmis priemonėmis ir (arba) kreditavimo įstaigų paskolomis, taip pat nuosavomis ar valstybės biudžeto lėšomis.

9. Pastatų atnaujinimo projektų finansavimo sąlygose skatinama energijos taupymo paslaugų teikėjų (toliau – ETPT) pastatų projektų finansavimo ir įgyvendinimo forma, kai ETPT pagal su viešuoju subjektu sudarytą energijos vartojimo efektyvumo paslaugų sutartį investuoja į pastato energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones ir per sutarties galiojimo laikotarpį suteikia sutartyje nustatytas visas išipareigtas paslaugas bei garantuoja tam tikrą energijos vartojimo pastate sumažinimą, viešasis subjektas padengia ETPT turėtas išlaidas ir investicijas.

10. Viešieji subjektai kartu su pastato energijos vartojimo auditu pateikia ir atliktą vertinimą, vadovaujantis Energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo 7 straipsnio 10 dalies nuostatomis.

11. Pastatų atnaujinimo projektų finansavimo sąlygose gali būti nustatyti valstybės projektų planavimo, tęstinės atrankos ar konkursinis projektų atrankos būdai, prioritetą teikiant konkursiniam projektų atrankos būdai.

IV SKYRIUS

INFORMACIJA APIE PASTATUS, NURODYTUS ENERGETIKOS IR APLINKOS

MINISTRŲ TVIRTINAMUOSE SĄRAŠUOSE

12. Energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo 7 straipsnio 7 dalyje nurodytuose energetikos ir aplinkos ministrų tvirtinamuose pastatų sąrašuose (toliau – pastatų sąrašai), sudarytuose remiantis Nekilnojamo turto registro duomenimis, pateikiami šie duomenys:

- 12.1. pastato adresas;
- 12.2. pastato unikalus numeris;
- 12.3. pastato bendrasis plotas, m²;
- 12.4. pastato naudingasis plotas, m²;
- 12.5. apskaičiuotas pastato metinis energijos suvartojimas šilumai, vėsumai, elektrai ir karštam vandeniui, kai tokių duomenų turima;
- 12.6. pagal aplinkos ministro nustatytus reikalavimus išduoto pastato energinio naudingumo sertifikato nuoroda į Pastatų energinio naudingumo sertifikatų registrą;
- 12.7. bendrasis visų pastatų plotas, m²;
- 12.8. bendrasis visų šildomų ir (arba) vėsinamų pastatų plotas, išskyrus Energijos vartojimo efektyvumo įstatymo 7 straipsnio 5 dalyje nurodytus pastatus, nuo kurio skaičiuojama metinė 3 procentų atnaujinimo norma (toliau – 3 procentų atnaujinimo norma).

13. Pastatų sąrašų duomenys privalo būti susieti su Lietuvos Respublikos pastatų ūkio apžvalga, rengiant energijos efektyvumo srities strateginio planavimo teisės aktus.

V SKYRIUS

PASTATŲ ATNAUJINIMO NORMOS NUSTATYMO KRITERIJAI

14. Nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2025 m. gruodžio 31 d. kiekvienais metais 3 procentų atnaujinimo norma apskaičiuota nuo pastatų, neatitinkančių teisės aktuose nustatytų minimalių energijos vartojimo efektyvumo reikalavimų ir įtrauktų į energetikos ministro patvirtintą pastatų sąrašą.

15. Nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2030 m. gruodžio 31 d. kiekvienais metais 3 procentų atnaujinimo norma skaičiuojama nuo pastatų, teisės aktuose nustatytų neatitinkančių beveik energijos nevartojančių pastatų reikalavimų ir įtrauktų į energetikos ministro ir aplinkos ministro patvirtintus pastatų sąrašus.

16. Aprašo 14 ir 15 punktuose nurodyta kiekvienais metais privaloma atnaujinti ne mažesnė

kaip 3 procentų norma skaičiuojama nuo šildomų ir (arba) vėsinamų pastatų, išskyrus Energijos vartojimo efektyvumo įstatymo 7 straipsnio 5 dalyje nurodytus pastatus, bendrojo ploto.

17. Viešųjų subjektų pastatų 3 procentų atnaujinimo norma kiekvienais metais tikslinama, atsižvelgiant į praėjusiais metais faktiškai atnaujintų pastatų bendrąjį plotą arba atnaujintus pastatų sąrašus. Jeigu atnaujinama daugiau kaip 3 procentų atnaujinimo normos pastatų patalpų ploto bet kuriais metais iki 2026 m. gruodžio 31 d., perviršis įskaičiuojamas į bet kurių kitų trejų metų metinę 3 procentų atnaujinimo normą. Jei nuo 2027 m. sausio 1 d. atnaujinama daugiau nei 3 procentų atnaujinimo norma, perviršis įskaičiuojamas į kitų dvejų metų metinę 3 procentų atnaujinimo normą.

VI SKYRIUS

REIKALAVIMAI PASTATŲ ATNAUJINIMO PROJEKTAMS

18. Viešųjų subjektų pastatų atnaujinimo projektai rengiami bei finansuojami pagal Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos arba kitos tarptautinės finansinės paramos įgyvendinimą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytus reikalavimus.

19. Siekiant Apraše nustatytų tikslų, projektai turi atitikti šiuos reikalavimus:

19.1. projektu atnaujinami pastatai turi būti įtraukti į energetikos arba aplinkos ministrų tvirtinamus pastatų sąrašus, turėti energijos vartojimo sertifikatą, pagal kurį pastatas nėra beveik energijos nevartojantis pastatas;

19.2. gautas, ministerijos arba savivaldybės, kuri pagal kompetenciją įgyvendina pastato valdytojo savininko arba dalininko teises ir pareigas, rašytinis pritarimas dėl planuojamo atnaujinti pastato naudojimo, nekeičiant paskirties ne trumpesni kaip 10 metų laikotarpi.

19.3. siekiama, kad po atnaujinimo pastatai taptų energijos beveik nevartojančiais pastatais. Šis reikalavimas netaikomas, jeigu atnaujinti pastatą yra ekonomiškai neefektyvu (pastato atnaujinimo kaštai viršija atnaujinant pastatą sukuriamą naudą, atsižvelgiant į pastato eksploataavimo trukmę) arba techniškai neįmanoma (nėra prieinamų techninių sprendimų atnaujinti pastatą ir (arba) pastatas negali būti atnaujintas dėl jo techninių savybių). Tokiais atvejais taikomas reikalavimas pastatą atnaujinti iki jo energijos vartojimo audito ataskaitoje nurodytos energinio naudingumo klasės, užtikrinančios didžiausią skirtumą tarp atnaujinant pastatą sukuriamos naudos ir pastato atnaujinimo kaštų, vadovaujantis Energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo 7 straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytomis nuostatomis. Toks pastato atnaujinimas neįskaičiuojamas į faktinį 3 procentų atnaujinimo normos įvykdymą;

19.4. vadovaujantis Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo ir Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo reikalavimais, pastato energijos poreikiams užtikrinti pastato atnaujinimo projektu turi būti įdiegtos atsinaujinančių energijos išteklių technologijos. Jeigu pastato energijos vartojimo audito metu nustatoma, kad pastate (įskaitant jo išorę bei sklypą) nėra galimybių įrengti AEI technologijų, tenkinančių pastato energijos vartojimo poreikius, arba dėl teisės aktuose nustatytų apribojimų AEI technologijų, reikalingų elektros energijos gamybai, įrengti negalima, arba šių technologijų įrengimas techniškai ar ekonomiškai netikslingas, audite turi būti numatyta, kad elektros energijos vartojimo poreikis būtų tenkinamas iš AEI kitais pagrindais.

19.5. bent 50 procentų ar daugiau viso pastato ploto nuosavybės teise priklauso valstybei, savivaldybei ar viešosioms įstaigoms, kurių savininkas ar dalininkas yra valstybė ar savivaldybė, ir yra visų pastato patalpų savininkų rašytinis susitarimas dėl pastato energijos vartojimo efektyvumo projekto vykdymo;

19.6. pastato projekto audite ir sąmatoje su energijos efektyvumo didinimu nesusijusiems veiksams bei darbams įgyvendinti (bendrojo naudojimo inžinerinių sistemų (elektros, priešgaisrinės saugos, geriamojo vandens, buitinių nuotekų, drenažo, taip pat ir pastatui priklausančių vietinių įrenginių) atnaujinimas ar keitimas, priemonių, susijusių su neįgaliųjų asmenų poreikių užtikrinimu, pastato paprastojo remonto darbai ir kt.) neturi viršyti 20 procentų visos investicijų sumos, skiriamos iš pastatų energinio efektyvumo didinimo lėšų arba šaltinių. Šios sumos nepakankant, minėtų būtinų priemonių ir darbų atlikimui, trūkstamas lėšas projektų vykdytojai turi planuoti iš nuosavų lėšų. Ministerijos pagal kompetenciją, atsižvelgdamos į viešojo pastato paskirtį, iš joms skirtų asignavimų

gali skirti papildomą finansavimą, viešojo pastato atnaujinimu ir priemonių (veiksmų), nesusijusių su energijos efektyvumo didinimu, diegimu;

19.7. pastato energijos vartojimo audito, viešųjų pirkimų dokumentų, techninio darbo projekto parengimas ir jo ekspertizė, projekto vykdymo ir techninė priežiūra bei kitų su projekto įgyvendinimu susijusių būtinų paslaugų išlaidos gali sudaryti ne daugiau kaip 10 procentų pastatui atnaujinti reikalingų investicijų sumos.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Jeigu viešieji subjektai savo veiklą vykdo išsinuomotame pastate ar jo dalyje, jie kreipiasi į pastato savininką ir (ar) siūlo derybų metu, įskaitant galimas ilgalaikes nuomos garantijas, dalinį investicijų kompensavimą ar kitas bendradarbiavimo formas, derasi su juo, kad pastatas taptų energijos beveik nevartojančiu pastatu. Derybų metu siūlomos ilgalaikės nuomos garantijos, dalinio investicijų kompensavimo ar kitos bendradarbiavimo formos. Naujose pastatų ar jų dalių nuomos sutartyse, vadovaujantis Žemės, esamų pastatų ar kitų nekilnojamųjų daiktų įsigijimo arba nuomos ar teisių į šiuos daiktus įsigijimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. 1036 „Dėl Žemės, esamų pastatų ar kitų nekilnojamųjų daiktų įsigijimo arba nuomos ar teisių į šiuos daiktus įsigijimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, turėtų būti įtrauktos nuostatos dėl beveik energijos nevartojančių pastatų ar jų dalių nuomos, arba jeigu nėra nuomojamų beveik energijos nevartojančių pastatų ar jų dalių, pastatų ar jų dalių nuomos sutartyse privalo būti nuostatos dėl tuo metu siūlomo aukščiausio energinio naudingumo klasės pastato nuomos.

21. Energetikos ministerija informaciją apie Aprašo 5.1 papunktyje nustatyto tikslo įgyvendinimą ir Aplinkos ministerija apie Aprašo 5.2 papunktyje nustatyto tikslo įgyvendinimą kasmet teikia Vyriausybei savo metinėse veiklos ataskaitose.
